

II етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з
української мови й літератури (2016 рік)

Українська мова
7 клас

1. Прочитайте текст. Визначте тему та основну думку, тип і стиль мовлення.

Босий підпасок тягнув через бригадне дворище батіг — зимно блискало дротяне охвістя. Шепталові зсудомило спину: якось повесні він задрімав у приводі, підпасок дошкульно хльоснув, дротинки порвали шкіру, ранка, вподобана гедзями, досі не гоїлася. Хлопчак наблизився до загорожі і хвацько стрельнув батоном, аж луна прокотилась од клуні, що на краю села, та сивою гадючкою повисла курява. **Коні, гризучи й штовхаючи одне одного, сахнулись од пострілу в куток.** Тією живою, наполоханою хвилею Шептала зім'яло, притисло до жердин; гостро тхнуло потом, він гидливо підібрав губи та весь зіщулився — змалку ненавидів табун, гурт і в загорожі, і на пасовиську волів бути сам. Спершу бригадні коні глузували з того, далі звикли й самі почали обходити Шептала. Хлопчик наблизився до конюшні, зазирнув у темну ополонку дверей:

— Дядьку Степане! Казав завфермою, щоб ви до привода конячину прислали. Бо назавтра свиням зелені нема (*За В. Дроздом*).

4 бали

2. Виділене в тексті жирним курсивом слово розберіть як частину мови.

3 бали

3. Випишіть із тексту речення, виділене жирним шрифтом. Зробіть його синтаксичний аналіз.

10 балів

4. Випишіть із тексту займенники. Визначте їх розряди.

7 балів

Усього – 24 бали

Українська література

7 клас

I. Напишіть твір-роздум на одну із тем:

1. Чого варті в житті слова.
2. Українська пісня – геніальна поетична біографія народу.

12 балів

II. «Літературний калейдоскоп»

1. За наведеним фрагментом укажіть вид народної пісні: *«Ой приїхав з України козак молоденький, - // Оріхове сіделечко, це й кінь вороненький».*
2. Укажіть термін за його визначенням: *«Група народних пісень, у яких відображено важливі суспільні явища, що хвилюють людей, їх настрої, думки, переживання, пов'язані із працею і діяльністю».*
3. Укажіть жанр твору, героями якого є Юрик та Іван-подолян.
4. Слова *«Не відбити тільки монголів, але розбити їх»*, – промовляє герой твору...

4 бали

III. Назвіть функції літератури як мистецтва слова.

3 бали

IV. Яким ви уявляєте козака – героя суспільно-побутових пісень? Створіть його узагальнений образ.

5 балів

V. Прочитайте поезію Дмитра Луценка. Визначте художньо-виражальні засоби, укажіть їхню роль у поезії.

* * *

День росу на травах випив,
Кинув промінь на льоту.
Шелестять пахучі пили
В жовто-білому цвіту.

Запах меду, трав і хвої
Сонце збуджене п'янить.
В цьому тихому спокої
Навіть, день зника, як мить.

В'ється ген між берегами
Річка сизо-голуба.
За борами, за лугами
Переплескують хліба.

Ніби з простору земного
В неземний заходиш рай ...
Ні, немає більш такого
На землі, як ти, мій край!

Дмитро Луценко

Усього – 32 бали

8 балів

Українська мова
8 клас

1. Прочитайте текст. Визначте тему та основну думку, тип і стиль мовлення.

Шептало нашорошив вуха. *Неприсмна, знайома млявість — провісниця всіляких прикростей — закрadalася в груди.* Сьогодні суботній вечір, роботу скінчили раніше, і кінь насолоджувався спокоем та тишив себе надією на завтрашній відпочинок. Звісно, якщо вранці не поженуть до міста. Але він сподівається на Степанову добрість. Із конюхом у нього особливі стосунки. Інші коні це відчують, тому й недолюблюють Шептала. Степан ніколи не б'є його, хіба ненароком у гурті зачепить пугою чи про стороннє око стьобне. Ніколи не посилає на важку роботу, якщо є кого іншого послати. Бо він, Шептало, кінь особливий, кінь білий, а коли й попав у це бригадне стовпище, то завдяки злому випадку, химерам долі. Справжнє місце йому не тут, хто зна, де він може опинитися завтра. І Степан це розуміє. Степан що: маленький чоловічок, навіть не білий, а якийсь землісто-сірий, з брудними, корявими ручиськами. Але навіть він своїм приземленим розумом тямкує тимчасовість своєї влади над Шепталом.

Коні заспокоїлися, розбрелися по загороді. Шептало знову лишився сам. У дверях з'явився Степан, спинився на порозі, пильно дивився на коней; від того погляду млявість обняла груди і покотилася до колін, що зрадливо затремтіли. Шептало вперше пошкодував, що опинився на видноті. Хотілося проштовхатися в середину табуна, загубитися між ребристих кінських тіл. Він удав, що не помічає конюха, схилив голову до прив'ялої трави.

«На мене вкаже, обов'язково на мене»,— думав полохливо, про всяк випадок, щоб прикрість не була несподіваною, хоч певно знав, що Степан його не потривожить.

— Шептала візьмеш,— сказав конюх хлопчаків. — Тільки зачекай, напою (За В. Дроздом).

4 бали

2. Із поданого тексту випишіть фразеологізми. Поясніть їх значення.

10 балів

3. Випишіть із тексту слова з емоційно забарвленими суфіксами. Укажіть, до яких частин мови належать ці лексеми.

4 бали

4. Зробіть синтаксичний аналіз виділеного в тексті речення.

10 балів

5. Із поданого тексту випишіть неповне речення.

2 бали

Усього – 28 балів

Українська література

8 клас

I. Напишіть твір-роздум на одну із тем:

1. «Тільки родина – як вічна зернина на невмирущому полі життя...»
2. Маруся Чурай – дівчина з легенди.

12 балів

II. «Літературний калейдоскоп»

1. Якого героя названо на місці пропуску в цитаті «За Сибіром сонце сходить, // Хлопці, не зівайте, // Ви на мене, // Всю надію майте!»?
2. Визначальним художньо-виражальним засобом у наведеному фрагменті «Аж то Військо та славне Запорізьке // Та на вороних конях у степу виграває» є...
3. Укажіть термін за його визначенням: «Узагальнена картина людського життя, емоційно втілена за допомогою авторського домислу в конкретну мистецьку форму; створене уявою письменника поетичне відображення подій, людей, явищ, предметів».
4. Назвіть автора і твір за наведеною цитатою: «Що у полі, на пісочку, // Без роси, на сонці... // Тяжко жити без милого // На чужій сторонці!»

4 бали

III. Поясніть, у чому полягає естетична функція художньої літератури.

3 бали

- IV. Дайте характеристику образу, про якого сказано в цитаті:
«...патурчилась, побусурменилась // Для розкоші турецької, // Для лакомства нещасного!»

5 балів

V. Виконайте ідейно-художній аналіз ліричного твору.

Над полями танцюють з вітрами,
Кожний щедрий гектар
Пшеницями й житами пропах.
І навколо шумить з краю в край
далина тракторами,
Тільки чорні пари масляніють в
стернистих степах.

І зернини течуть
В свіжі ріллі живими струмками,
Знову битву за хліб
Починають старі і малі ...
Хліб – Владико земний,
Ти годуєш планету віками,
Не для війн – для життя
Виростаєш на грудях землі

Дмитро Луценко

12 балів

Усього – 36 балів

9 клас

Українська мова

1. Прочитайте текст. Визначте тему та основну думку, тип і стиль мовлення.

Білий кінь підвів голову і жалібно глянув на Степана великими водянистими очима. Привабливість теплового надвечір'я мертвіла, опадала, як зжовклий лист під буйним поривом осіннього вітру. Думка про роботу забарвлювала все в темні, холодні тони. Серед усіх робіт він найбільше недолюбливав крутити привід і їздити до міста, хоч інші коні вважали це найлегшим. Цілісінський день, до темряви, ходити по колу, топтати власні сліди — в цім було щось принизливе. *А це принизливіше котити заставленого корзинами та бідонами воза серединою ранкової міської вулиці — колеса торохкотять по бруківці, торохкотять бідони, хитаються корзини, кудкудакають кури, телгочуть гуси.* Навколо ж стільки святково вбраного народу, стільки коней із сусідніх сіл, і всі бачать сором його, білого коня. Коли вже бути відвертим до кінця, то він соромився упряжі, соромився становища робочої худобини, яку вільно запрягати, поганяти, стьобати батогом кожному Степанові... Хоч і випадали хвилини, коли він у своєму приниженні гостро, солодко звеличувався (його, білого коня, загнuzдано, заковано в хомут, поставлено під дугу; хай буде соромно людям, які те вчинили), але це була надто коротка і безперспективна втіха.

Шептало старанно, щоб не виказати засмучення Степановим рішенням, жував скошену вранці траву, між якою хоч і попадалися його улюблені конюшинки, але зараз здавалися прісними. «Я на базар завтра не поїду, та й не переробився вдень, обурини возив. Інші, ледь розвидніється, до міста почимчикують, дати перепочинок треба...» — міркував Шептало, і в кінських очах поволі випогджувалося. Йому кортіло будь-що виправдати Степана, довести, що той не мав кого послати у привід і лише через безвихідь потривожив Шептала. Так було легше — через гірку безнадію перекидався місточок. А може, конюх боїться, що ніхто з коней, окрім нього, не встигне до ночі порізати зелень і свині лишаться завтра голодні? Мабуть, саме так. Вони, люди, знають: на Шептала можна покластися (*За В. Дроздом*).

4 бали

2. Зробіть синтаксичний аналіз виділеного в тексті курсивом речення.

10 балів

3. Із поданого тексту випишіть фразеологізми. Поясніть їх значення.

5 балів

4. Із поданого тексту випишіть дієприкметники. Охарактеризуйте їх.

5 балів

Усього – 24 бали

Українська література

9 клас

I. Напишіть твір на одну з тем:

1. «Цей вересневий, незайманий рай...» (Олексій Довгий)
2. Роль фольклору в житті українського народу.

12 балів

II. «Літературний калейдоскоп»

1. До якого виду пісень належить твір «Місяць на небі, зіроньки сяють»?
2. Назвіть твір за наведеною цитатою: *«Хоч дрімайте — не дрімайте, // Не будете спати: // Десь поїхав мій миленький // Нищо шукати».*
3. Визначальним художньо-виражальним засобом у наведеному фрагменті *«Візьму срібне кріселечко, // Сяду край віконця...»* є...
4. Укажіть термін за його визначенням: *«Повчальна розповідь з історії чи навколишнього життя, мета якої викласти духовні чи моральні істини; містить дидактичну ідею».*

4 бали

III. Доведіть, що твір «Ой летіла стріла» – балада.

3 бали

IV. Поміркуйте, якою має бути людина, яка живе за десятьма Божими заповідями. (Оформіть думку 5-7 реченнями)

5 балів

V. Виконайте ідейно-художній аналіз ліричного твору.

РІЧКА УДАЙ

Вона тече з Чернігівського краю,
Вливається, як посестра, в Сулу.
Брати мої, я щиро вам пораю
Відвідати цю річечку малу.

Дуби стоять кремезні, як Антанти,
І на могутніх бронзових плечах
Тримають споконвіку неба шати,
Щоб килим лугу в спразі не зачах.

На ній нема турбін і дужих
гребель,
З глибин віків, як всі річки малі,
Її ховають лози й тихі верби,
Як первісточку матері-землі.

Тонка й прозора жилка України
Віками в'ється в радості й журбі.
Та живлять і її дрібні краплини
Серця дніпрових велетів-турбін.

Дмитро Луценко

Від щедрості її гаї й долини
Барвистими шовками майорять
Над нею в жовтні кетяги калини
Червоними жаринами горять

12 балів

Усього – 36 балів

Українська мова

10 клас

1. Прочитайте текст. Визначте тему та основну думку, тип і стиль мовлення. Складіть план тексту

Кінь Шептало — такий покірний і роботящий, тільки віжок торкнувся, уже чує, уже розуміє, підганяти не доводиться. Він свого досяг, зумів прикинутися; вони повірили — хіба не має пишатися своїм розумом і витримкою? Ще коли його, молодого й гордого, уперше *осіддали*, ганяли по царині до сьомого поту, хльоскали до кривавих рубців на боках і привели в загін геть вимочаленого, знесилоного, інстинкт білого коня підказав йому, що рано чи пізно люди зломлять його. Супроти вітру довго не пробіжиш, і розумніше до часу прикинутися скореним, лишившись у душі вільним, аніж бути скореним насправжки. Перші роки упряжного життя він побоювався, аби люди не розгадали, що він тільки прикидається покірним, і рвав голоблі з останніх сил. До того ж краще тягти, не очікуючи на батіг, ніж ковтати принизливе підстьобування. У тій добровільній *напрузі* було щось від самостійності, від волі. Але тепер ніхто не сумнівався в його ретельності, і він іноді дозволяв собі стишувати крок, тягтися за червоними китицями конюшини на узбіччі дороги. Помітивши на дорожнім піску нетерпеливу тіль людину, докірливо косив оком, мовляв, ви ж мене знаєте, це я так, піджартовую, і спішно переходив на чвал.

Степан вийшов з конюшні, поцьвохкуючи довгим, наче гони спечного дня, батоном, відчинив ворота загорожі. Коні, боязко косячись на батіг, почовгали дворичем до бригадних воріт. Шептало, як завжди, переcheкав, коли скінчиться тіснява в проході, і вийшов останній. Із усього нинішнього життя чи не найважче гнітила його оця табунна, тричі на день подорож до колодязного корита. Уже багато років, відколи його забрано од матері, ніхто не питав Шептала, хоче він пити чи ні, а тільки відчиняли загорожу, хльоскали батоном і гнали *вузенькими* провулками, де од густої куряви було так само тісно та задушно, як і од пітних, гарячих кінських боків. Із часом спрага почала нагадувати про себе перед загальним водопоєм. Води в кориті часто не вистачало; щоб не цідити крізь зуби іржаву каламуть, Шептало й собі змушений був штовхатись і лізти наперед, у тісняву, ніби звичайний кінь.

Хтось зачепив Шептала копитом — дві молоді кобилки затіяли посеред вулиці, за кілька кроків од Степана, жартівливу бійку. **Мало вас сьогодні ганяли злісно подумав білий кінь, відходячи вбiк І як цей Степан терпить? Я навiв би порядок. Водопiй — то водопiй, нічого витанцьовувати, ніби в цирку.**

Узагалі, він ніколи не розумів обмеженості деяких коней, котрі прагнуть на кожнім кроці суперечити, огризатися, показувати свій характер. Ніби цим чогось досягнеш, крім батога. Із сумовитою зверхністю спостерігав Шептало, як Степанів батіг розганяв у різні боки молодих кобилок; у цих вороних, сивих, гнідих, перистих так мало розуму, що просто дивуєшся. Особливо коли бачиш усе трохи збоку, як зараз. *Скільки потрібно було днів тихої, непомітної боротьби, поки Степан змирився, що Шептало йде на водопій трохи збоку, трохи позаду, ніби він зовсім не бригадний, а сам по собі!* Ні, він не бунтував, не ліз під батіг, а тільки відставав щодня на півголови, на півкроку і озирався на конюха, вкладаючи в той погляд увесь

розум білого коня: мовляв, ти ж знаєш, я не підведу, я інакший, ніж вони, нас з тобою таких тільки двос... (За В. Дроздом)

6 балів

2. Із поданого тексту випишіть фразеологізми. Поясніть їх значення.

5 балів

3. Зробіть синтаксичний аналіз виділеного в тексті курсивом речення.

10 балів

4. Слова, виділені жирним курсивом у тексті, розберіть як частини мови.

6 балів

5. У реченні, виділеному жирним у тексті, не розставлені розділові знаки. Перепишіть це речення, усунувши пунктуаційні помилки.

3 бали

Усього – 30 балів

Українська література

10 клас

I. Напишіть твір-роздум на одну з тем:

1. «Моліться, люди, на слова пророчи //Та слайте матір на своїй землі» (Олесь Довгий).
2. Дворянство як міф про краще життя (за твором Івана Карпенка-Карого «Мартин Боруля»).

12 балів

II. «Літературний калейдоскоп»

1. Указуючи на масштабність творчості Івана Нечуя-Левицького, Іван Франко назвав його...
2. Назвіть твір і героя за цитатною характеристикою: «Маленька, кругленька, швидка й жвава, одягнена в зелене убрання, між високим зеленим житом, — вона здавалася русалкою...».
3. Назвіть п'ять чоловічих образів роману Панаса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?».
4. Головним конфліктом твору Івана Карпенка-Карого «Мартин Боруля» є...

4 бали

III. Доведіть, що твір Івана Нечуя-Левицького «Кайдашева сім'я» — реалістичний.

3 бали

IV. Уявіть себе актором «театру корифеїв» і розкажіть про себе представникам сучасного молодого покоління.

5 балів

V. Виконайте ідейно-художній аналіз поезії

Я знаю: мова мамина — свята.
В ній вічний, незнищений дух свободи.
Її плекали душі і уста
Мільярдів. Це — жива вода народу.

Її зневажить — зрадити народ,
Котрий до сонця зводиться крізь муки,
Це — забруднити плеса чистих вод,
Це — потоптати материнські руки,

Які нас від напастей берегли,
Останню дрібку хліба віддавали,
Щоб ми нівроку дужими були
Й матусиних пісень не забували.

Зневажить мову мамину — біда,
Котра пустими зробить наші душі,
І ми нащадкам зможем передати
Лиш те, що корені калини сушить.

Зневажить мову — зрадити себе
(А зрадників хто може поважати?),
І стане чорним небо голубе,
Вмиратиме у муках рідна мати.

Микола Адаменко

12 балів

Усього — 36 балів

Українська мова

11 клас

1. Прочитайте текст. Визначте тему та основну думку, тип і стиль мовлення. Складіть план тексту.

Червоне сонце опускається в роз'южену куряву, із-за лісу — краєчок грозово-синього хмаристого холоду. У глибині банькятих Шепталових очей — рожеве тремтіння, наче без підків ступає по кризі. Зате скільки незалежності в крутім вигині шії, в густій гриві, у розміреному ритмі струнких ніг! Такі хвилини окуповують і безглузде кружляння в приводі, і сором міських ранків, і колотнечу навколо корита. Він забуває, що одразу після водопою на нього надінуть хомута й поведуть на ферму, а може, запряжуть ще й завтра, і позавтра, і кожного дня, до самої смерті. Він усе забуває, окрім одного: тремтливої ілюзії волі та влади. Попереду клубком куряви, котить табун, за табуном — Степан, а за кіньми і Степаном — він, Шептало. І можна досхочу тішитися уявою, що це він, білий кінь, жене до водопою і сірих, і вороних, і гнідих, і перистих. І Степана разом із ними, всесильного, милостивого й злого Степана, а сам ні від кого не залежить і нікому не кориться. Жовтаві соняхи перевисають через тини, од лісу віє прохолодою; уночі задощить, коні *ночуватимуть* у конюшні, а може, й у привід не запрягатимуть. Думки перестрибують, ніби плуг на розворотах, спокійні й приємні, як літній вечір після роботи. Страх провалюється все глибше, виколисана в стійлі довгими ночами ненависть розвіюється, і Шептало поглядає на конюха поблажливо: він не мститиметься Степанові за ті випадкові удари, без цього не можна, без цього ніякого порядку не було б серед коней. Солодке почуття прощення й солідарності з конюхом охоплює Шептала. Він піднімає голову і ласкаво, заклично ірже. Степан озираться і, ніби вперше помітивши Шепталову сваволю, люто блимає з-під рудих брів:

— Ах ти ж, ледаче зілля!

Батіг злітає в *червонясте* небо, довгий та в'юнкий, тонким дротяним охвістям безжально обвиває Шепталові спину й гостро впивається в тіло. Білий кінь з несподіванки високо підкидає задні ноги, спотикається на рівному місці і, полонений страхом, що виринає з глибини тіла та пирскає холодним потом, забуває всі недавні думки, кидається в гущу, у гарячі кінські тіла — гніді, вороні, перисті. А батіг наздоганяє білу спину, січе, жалить...

Образа була така несподівана, приголомшлива, глибока, що білий кінь не пам'ятав, як проминули довгу вулицю й розсипалися по піщаному косогору, нижче якого стримів колодязний журавель, а ще далі, за вицпанною гусячою цариною аж до самого лісу, стелилися луки. Він тільки переставляв ноги, опутивши голову до самої землі, поки свавільний кінський потік кудись, — тепер було зовсім байдуже куди, — ніс його. Шептало ще ніколи не переживав такого — несподівано все стало тим, чим було насправді, без попону, без прикрас, ніби відпанахана зненацька глиба чорнозему. Його повільно засмоктував глибокий, як прірва, відчай.

На косогорі Шептало спинився, підвів голову з тужними очима. Його чутливі ніздрі збрижились, ожили, губи тривожно оголили гостру підкову зубів. Сонце сіло, луки димчасто синіли, а над лісом беззвучно, загрозово росла кошлата грива

невидимого вороного, що застиг перед велетенським стрибком на небо. Матір упрягали в лісникову двоколку, а він біг збоку зеленими розорами доріг, зазирає у зелені сутінки хащ, заходив по коліна в жовтогарячі лісові ромашки і, *наполоханий* птахом, що пурхав з-під копит, мчав ліською дорогою навздогін ставній білій кобилиці. То було дитинство, і пахло воно молоком та конюшиною. Потім вони до самого вечора паслись удвох на лісових галявинах та просіках і мати розповідала про гордих білих коней його дідів та прадідів що гарцювали на залитім різноколірними вогнями помості і милуватися їхньою красою шовечора сходилися людські натовпи. Усе життя цирк для нього манливо, запаморочливо пахнув святковістю міських ранкових вулиць. А в цих владних пахошах далечі ховався п'яний дух забутої волі, що просочився крізь сотні поколінь білих коней та несподівано сколихнув Шептала. Він так і не підійшов до корита, хоч дуже хотів пити, але штовхатися зараз між пітних тіл було понад його силу. Стояв трохи осторонь, спрагло нюхаючи вологий пісок, і прислухався до своїх марень, схожих на полохкі досвітні сни. А в тих народжених запахом снах красиві білі коні бродили у виляглий сріблястими хвилями траві, купали сильні тіла в чистих річках і виходили з води на піщані коси, неначе на залиті вогнями циркові арени. Побіля вільних коней теж жив страх, але ж інший, не Шепталів страх перед Степаном, а будоражливий, живлющий страх, що кликав до відважної боротьби, до змагання (*За В. Дроздом*).

6 балів

2. Серед засобів міжфразового зв'язку в тексті вкажіть той, який є найхарактернішим і найбільшою мірою впливає на послідовний і логічний плин розповіді.

2 бали

3. У реченні, виділеному в тексті жирним, не розставлені розділові знаки. Перепишіть це речення, усунувши пунктуаційні помилки.

2 бали

4. Слова, виділені жирним курсивом у тексті, розберіть як частини мови.

6 балів

5. Зробіть синтаксичний аналіз виділеного в тексті курсивом речення.

10 балів

Усього – 26 балів

Українська література

II клас

I. Напишіть твір на одну з тем:

1. Трагедія митця в тоталітарній державі (доля і творчість письменників «розстріляного відродження»).
2. «Гілка вишині в золотім намисті // Плоди червоні подає мені» (Олексій Довгий).

12 балів

II. «Літературний калейдоскоп»

1. Підкресліть назву, що випадає з логічного ряду: «Арфами, арфами...», «Блакитна панна», «О панно Інно...», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Одчиняйте двері...», «Пам'яті тридцяти».
2. Укажіть автора і назву твору за наведеним фрагментом: «Зорі віддати дітям — хай граються».
3. Заповніть пропуск у цитаті одним словом: «А то ходиш цим балаганом, що звуть —...»
4. Якого українського поета названо «алхіміком мудрих слів»?

4 бали

III. Ознакою української поезії 1920-х років є «вітаїстичність». Поясніть це поняття.

3 бали

IV. Уявіть себе представником «п'ятірного грона» неокласиків і розкажіть про себе представникам сучасного молодого покоління.

5 балів

V. Виконайте ідейно-художній аналіз поезії.

ТРОЯНДИ Й КОЛЮЧКИ

Україна ... Вінок із трояндами й колючками.
Колючки ті – неначе гострі ножі.
Півполя родючого стоптано нами,
Півполя стоптали люди чужі.
На лугах половина трави від сліз зів'яла,
Із квітів веселка – в ній жертвині і піт і кров.

Одні дерева через нашу байдужість
Мерцями стали,
Інші такі буйпоцвітні – їх причастила любов.
То пречиста веселка семибарвно чарує очі,
То тумани глухі закривають мабуть,
То старими шляхами блукають якісь
поторочі,
То натхненні пророки до храму крок ладують
путь.

Підроста наша юнь – в ідеалі струнка,
чорноброва,
То надія твоя, Україно, що немов
провідниця-зоря ...
Та якщо у серцях до Вітчизни не буде
любові,
Забур'яниться поле і щастя втече за моря.

Микола Адаменко

Усього – 36 балів

12 балів